

Lärarhandledning

Maten på faten - spelar det någon roll var den kommer ifrån?

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Matkompassen- mer mat från Västerbotten

2020

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bakgrund

Projektet Matkompassen - mer mat från Västerbotten

Matkompassen är ett samarbetsprojekt som går i linje med den nationella livsmedelsstrategin intentioner och målsättningar. Länsstyrelsen Västerbotten är projektägare och projektet finansieras av Landsbygdsprogrammet. Stödet från landsbygdsprogrammet finansieras delvis av pengar från europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling. Denna lärarhandledning och film har producerats inom ramen för projektet.

Projektets centrala aktiviteter

En hållbar och livskraftig lokal livsmedelsproduktion är viktigt för länet, det gynnar det lokala näringslivet och kan leda till fler arbetstillfällen. För att få fler lönsamma och konkurrenskraftiga företag är det viktigt att vi tar ett samlat grepp kring livsmedelsfrågorna ur flera perspektiv samtidigt som vi behöver verka för att fler unga intresserar sig för branschen.

I projektet är det viktigt att visa på att ett levande jordbruk skapar en levande landsbygd. Det är även centralt att visa på att lantbruket bidrar till kollektiva nyttigheter såsom biologisk mångfald och ekosystemtjänster samt upprätthåller odlingslandskapets natur och kulturvärden.

Projektet vill även visa att en ökning av livsmedel kan innebära möjlighet till en ökad självförsörjning av livsmedel i hela länet. Samt vill projektet visa att matproduktion och konsumtion bör ske hållbart och gå i linje med de nationella miljömålen och Agenda 2030.

Lokalproducerad mat behöver bli mer tillgängligt för kunden. "Hitta mat från Västerbotten" är en karttjänst som utvecklas inom projektet med syfte att livsmedelsprodukter som producerats i Västerbotten ska komma närmare kunden. Detta genom att tex butiken eller krögaren väljer mat från kartan till butikens sortiment eller till restaurangens meny.

Vad vi konsumenter väljer att äta påverkar inte bara oss själva och vår hälsa, utan också andra arter och vår planet. Projektet vill öka kunskapen om vad det innebär för länsmedborgare, i olika åldrar, om man väljer mat från det egna länet. En ökad kunskap ger möjligheten att göra medvetna matval.

Projektet kommer att beröra flertalet andra områden som exempelvis matsvinn, distribution av varor, marknadsföring i handel osv.

Samarbetspartners i projektet är företrädare från

- Umeå universitet, institutionen för Kost och måltidsvetenskap
- Hushållningssällskapet Västerbotten
- Länsstyrelsen Västerbotten Regional tillväxt
- Länsstyrelsen Västerbotten Landsbygdsenheten
- Region Västerbotten turism
- Forslunda gymnasiet Umeå kommun
- Lantbrukarnas riksförbund Västerbotten & Norrbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten

Maten på faten - spelar det någon roll var den kommer ifrån?

Introduktion

Skolmaterialet är framtaget för grundskolan i Västerbotten, årskurs 7–9, inom ramen för projektet Matkompassen – mer mat från Västerbotten, projektägare Länsstyrelsen Västerbotten. Man bör avsätta max 40 minuter för materialet som görs klassvis, lämpligen samma dag som lokalproducerad mat serveras i skolrestaurangen. För att ta del av den film som ska visas behövs tillgång till internet samt stor bildskärm med ljud. Som lärare bör du förbereda eleverna på att de efter filmen kommer att få två frågor presenterade som de i grupp eller helklass, det bestämmer läraren själv, ska diskutera.

Frågor kontakta projektledare Stina Fernerud stina.fernerud@lansstyrelsen alt 010-225 44 94

Upplägg

Tidsåtgång: 5 minuter inledning av läraren, 10 minuter film, 15 minuter diskussion kring två frågor och slutligen 10 minuter för att ta del av varandras funderingar och svar.

Inledning: Läraren inleder med en genomgång i storgrupp. Förslag på Inledning, se nedan ca 5 min.

Sveriges Regering tror på svensk landsbygd och svensk livsmedelsproduktion. Regeringen är övertygad om att mer mat kan produceras i Sverige, därför har de beslutat att Sverige bör arbeta för en ökad hållbar livsmedelsproduktion och för det har man tagit fram en strategi. Länsstyrelsen i Västerbotten arbetar för en ökad hållbar livsmedelsproduktion i Västerbotten och har producerat en film som vi ska se idag. Den kommer bland annat att ge svar på varför det kan vara bra om vi i Sverige ökar vår produktion av mat. Direkt efter filmen får ni diskutera kring två frågor och till lunch kommer ni att bli serverade mat som är producerad i Västerbotten och Västerbottens grannlän.

Film: Klicka på länken [Maten på faten - spelar det någon roll var den kommer ifrån?](#)

Fråga 1: Hur kan du som konsument påverka utbudet av mat i affären och restaurangen?

Fråga 2: Allt fler önskar veta var maten har producerats och hur den är producerad, varför tror ni att det blivit viktigt?

Diskussion: Efter gruppdiskussionerna åtföljs en lärarledd diskussion i helklass. Varje grupp får muntligt redovisa sina svar. Om möjligt summera gärna förslagen från frågorna på er White board, tag gärna ett digitalt foto och skicka som bifogad fil till stina.fernerud@lansstyrelsen.se. Detta så vi kan följa hur ungdomar i länet tänker kring möjligheten att påverka.

Syftet med materialet

Enligt forskningen så tar vi människor i snitt 35 000 beslut varje dag, och omkring 90–95 procent sker med "magkänslan". Det vill vi ändra på. Vi vill verka för att människor, i olika åldrar, ska få bättre förutsättningar att göra medvetna val. Det tror vi kan vara avgörande för en ökad hållbar matproduktion i Sverige. Vi hoppas slutligen att materialet ökar insikten om att vi i Sverige inte är självförsörjande på mat och att den väcker ett intresse för att arbeta med hållbar matproduktion. Besök gärna www.matkompassen.info där finns mer filmer och skolmaterial med fokus inom området livsmedel. Ni finner även länken till LRF:s besöksgårdar i Västerbotten längst ner på den sidan.

Stort tack för ett gott samarbete!
Projektledare Stina Fernerud
Matkompassen- mer mat från Västerbotten
Länsstyrelsen Västerbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten